

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur".¹

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Fredericia kommune arbejder vi for, at børn oplever deres læring som skabende, undersøgende og motiverende. Vi ser barnets første møde og læreprocesser om det naturfaglige som en tværfaglig dannelsesproces, der strækker sig helt fra de tidlige børneår og op gennem skoleforløbet.

Gennem et læringsmiljø med en STEAM tilgang lægges trædesten ud til at understøtte barnets nysgerrighed, foretagsomhed, kritiske forholdemåde til natur og oplevelse af tværfaglige sammenhænge.

Barnets naturfaglige sansning og oplevelser i udelivet styrker dets deltagelsesmuligheder i fællesskabet – på tværs af alder, køn og kultur.

I Dagplejen Erritsø betyder det, at vi vækker børnenes interesse og nysgerrighed for læringsrummet naturen. Børnene deltager aktivt og får mulighed for at observere og udforske naturens materialer og naturfænomener med deres forskellige sanser. De får en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling og samtidig en fælles erfaring på tværs af alder med naturfænomener. Gennem eksperimenter med og i naturen stifter de bekendtskab med science – at sne bliver til is i frostvejr/kulde, sne bliver til vand i tøvejr/varme og frø skal bruge vand for at vokse sig til et stort træ. Vi understøtter børnene og følger deres initiativer og lyst til at udforske naturen samt lærer dem om naturfænomener, så de danner erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge - en begyndende matematisk forståelse.

Et eksemplarisk eksempel fra Dagplejen Erritsø:

¹ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Fortælling:

Vi var ude imens der faldt sne. Vi rakte tungen frem, så vi kunne mærke, at sneen var kold, og at det smagte som vand. Et barn tog lidt nyfalden sne i munden og syntes, det var koldt, men dejligt at sutte på. Vi talte om, at det var mystisk, det smager som vand, når det ikke er vand fra vandhanen, men sne fra skyen. Vi fandt ud af, at vi kunne lege med sne, som vi leger med sand. Da vi kom ind, fyldte vi en sandform med sne, hvor vi holdt øje med forvandlingen og mærkede, at sneen var kold og hård, da vi gik ind, men at sneen blev blødere og blødere og til sidst var sneen helt smeltet og var blevet til vand, som kunne hældes ud på bordet. Det var fuldstændig, som når vi spilder vand fra vores krus og det smagte også ligesådan. Børnene, som tidligere smagte på sneen, forstod nu bedre, hvorfor det smagte af vand, selvom det ikke kom fra vandhanen.

Kobling til læreplanstemaet:

Daglejeren er opmærksom på, at det måske er første gang, at børnene stifter bekendtskab med naturfænomenet sne og oplever snevejr, så hun viser dem, hvad sne er ved at inddrage dem og eksperimentere og samtidig koble det sammen med det, der er kendt for børnene i forvejen. På den måde bliver det konkret og håndgribeligt for børnene samtidig med, at det danner grundlag for tilegnelsen af ny viden og erfaringsdannelse.